

Силабус курсу:

**ЖУРНАЛІСТСЬКИЙ ФАХ: ГАЗЕТНО-ЖУРНАЛЬНЕ
ВИРОБНИЦТВО**

**СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ**

Ступінь вищої освіти:	бакалавр
Спеціальність:	61 Журналістика
Рік підготовки:	3
Семестр викладання:	осінній
Кількість кредитів ЄКТС:	6,75
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	іспит

Автор курсу та лектор:

к.філол.н. Кравченко Олена Леонідівна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по батькові

доцент кафедри української філології та журналістики

посада

krav18@snu.edu.ua

електронна адреса

+38-050-036-39-32

телефон

Telegram за

номером телефону

месенджер

за розкладом

консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу: Дисципліна «Журналістський фах: газетно-журнальне виробництво» покликана надати комплексне уявлення про те, як створюється газета або журнал технічно, з яких матеріалів складається, яку роль при цьому виконує журналіст.

Вивчення дисципліни передбачає поглиблення знань і вироблення навичок неймерської та копірайтерської роботи в умовах високої конкуренції на ринку товарів; виховання творчого мислення, художнього смаку.

Результати навчання: Знати: процеси, які обумовили стан і характер друкованого медіа-ринку, головні вимоги щодо оформлення газетно-журнальних видань, систему газетних жанрів, досягти розуміння ними особливостей і призначення кожного жанру, організацію і випуск газетно-журнального видання; типологію газетно-журнальних видань на сучасному медіаринку; основні підходи до виконання газетярем прямих і другорядних професійних обов'язків; роботу поліграфічного підприємства та зміст додрукарської підготовки видання, історію газетно-журнальної справи.

Вміти: створювати макети і верстати газетно-журнальні сторінки із підготовлених текстів та ілюстрацій; виконувати прямих і другорядні професійні обов'язки; визначати тип газетно-журнальних видань на сучасному медіаринку; розуміти процес організації й випуску газетно-журнального видання; писати тексти в різних жанрах.

Передумови до початку вивчення: Базові знання, отримані при вивченні дисципліни «Масова комунікація», «Вступ до журналістики», «Орфографія та пунктуація».

Мета курсу (набуті компетентності)

Унаслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде таких компетентностей, як:

ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

ЗК05. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;

ЗК07. Здатність працювати в команді;

ЗК11. Здатність спілкуватися державною мовою;

ПК1. Використання аналітичного та методичного інструментарію для обґрунтування рішень в сфері масової комунікації;

ПК3. Використання нормативних та правових актів, що регламентують професійну діяльність;

ПК5. Описання комунікаційних процесів і явищ на основі теоретичних та прикладних моделей, аналіз і змістовна інтер-претація отриманих результатів;

ПК8. Визначення сегментації цільової аудиторії, структури попиту та пропозиції, практики просування;

ПК9. Визначення функціональних областей засобів масової інформації, їх взаємозв'язок та встановлення ефективних комунікаційних зв'язків

СК03. Здатність створювати медіапродукт;

СК05. Здатність ефективно просувати створений медійний продукт.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	Типологічні та інші характеристики преси	1/2	Особливості пресової журналістики. Різноманіття періодичних друкованих видань. Українське законодавство про пресу. Критерії, що обумовлюють типи газет/журналів. Риси, притаманні пресі на сьогоднішній день. Преса Луганщини і преса України: екскурс у минуле. Актуальні тенденції в розвитку преси.	Участь в обговоренні Презентація
2.	Редакційно-видавничий процес	1/4	Редакційний етап випуску номера видання. Друкарський етап випуску газети. Коректура. Поширення газетної продукції: передплата, продаж, безкоштовне розповсюдження. Заходи промоції видання.	Участь в обговоренні Презентація
3.	Норми, що регулюють діяльність друкованих ЗМІ.	1/2	Конституційні норми та Закони України, що регулюють діяльність друкованих ЗМІ («Про інформацію», «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні», «Про авторське право і суміжні права», «Про державну таємницю», «Про рекламу»). Автор та його права. Доступ до інформації і правила її збору. Акредитація. Кодекси журналістської етики та їх норми. Конфлікт інтересів.	Участь в обговоренні Презентація
4.	Редакція та її працівники	1/4	Структури редакції та способи її розміщення. Головний редактор та його функції. Заступник головного редактора. Редактори, коректори. Відповідальний секретар. Оглядачі, кореспонденти, репортери. Спеціалізація та універсальність. Власні та спеціальні кореспонденти. Позаштатні кореспонденти / фрілансери. Фотокори, більдредактори. Верстальники. Контент-продюсери.	Участь в обговоренні Презентація
5.	Прямі та додаткові обов'язки творчого працівника редакції газети/журналу	1/2	Редакція газети. Початок роботи журналіста в редакції газети/журналу. Зв'язок індивідуального навантаження із завданнями відділу. Правильне планування власної діяльності. Поняття про основні та додаткові обов'язки газетяра.	Участь в обговоренні Презентація
6.	Роль поліграфічного підприємства у виготовленні та	1/8	Зв'язок «редакція-поліграфічне підприємство». Газетно-журнальне виробництво як завдання	Участь в обговоренні Презентація

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ЛЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
	випуску газет/журналів		поліграфії. Поліграфія та комп'ютерні технології. Друкарські процеси в сучасній друкарні. Види друку та їх застосування. Виробничий етап випуску газети/журналу.	
7.	Складові концепції нової газети/журналу реалізації проекту.	1/4	Причини виникнення потреби в новому друкованому виданні. Умови успішності проекту. Поняття про цільову аудиторію. Врахування умов конкуренції.	Участь в обговоренні Розробка концепції власного періодичного видання
8.	Планування номера і пошук тем	1/2	Довгострокове і короткострокове планування. Постійні і варіативні рубрики: Поняття новини, її цінності. Психологічні фактори сприйняття інформації. Календар нагадування й архів. Повторювані й циклічні теми. Особливий підхід до звичайних тем. Пошук ідей в мережі: новинні групи, блоги, пошукові машини, тематичні сайти, інші ЗМІ.	Участь в обговоренні
9.	Архітектоніка видання	1/4	Поняття про модель видання і планування номера. Побудова сторінок відомих періодичних видань. Ознаки якісної додрукарської підготовки видання. Головні складові газетної форми. Постійні елементи періодичного видання. Розмірні елементи газети/журналу.	Участь в обговоренні Аналіз архітектоніки газетних і журнальних видань
10.	Підготовка макету газетного видання	1/4	Композиція номера і шпальти. Види подачі текстових матеріалів та їхнє оформлення: добірка, вікно, підвал, розворот, тематична сторінка, газета в газеті, тематичний номер. Засоби виділення матеріалів у виданні (шрифтове, композиційне, графічне, комбіноване).	Участь в обговоренні композиції газетних і журнальних видань
11.	Верстка газетного видання	1/4	Комп'ютерні програми для верстання газет і журналів. Основні прийоми роботи з документом верстки. Верстання фотоматеріалів. Опрацювання графічних елементів.	Участь в обговоренні Аналіз верстки газет/журналів
12.	Реклама на сторінках ЗМІ, медіаменеджмент	1/4	Реклама у ЗМІ. Жанри рекламних матеріалів (рекламне оголошення, рядкова або рубрикаційна реклама, рекламне звернення, рекламна замітка, рекламна рецензія, фотореклама та ін.). Монетизація змісту видання, заходи з підвищення продажів. Дослідження аудиторії засобами зворотного	Аналіз рекламних текстів у ЗМІ

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ЛЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			зв'язку.	
13.	Застосування системи газетних жанрів на практиці	1/8	Жанр як один із інструментів підготовки газетної публікації. Принципова різниця між трьома основними групами жанрів. Проблема правильного вибору жанру. Призначення інформаційних жанрів. Роль аналітичних публікацій, зокрема, статей. Різновиди художньо-публіцистичних творів. Жанрові сполучення, типові для різних тем.	Участь в обговоренні Створення власних журнальних текстів
14.	Візуальна інформація у пресі: фото та інформаційна графіка	1/4	Фотожурналістика та її жанри (фотозамітка, фоторепортаж, фотонарис). Текстовий компонент. Типи і принципи фотоілюстрації. Фоторубрика, фотозаставка, фотоанонс. Інформаційна графіка.	Участь в обговоренні Аналіз фото та інформаційної графіки

Рекомендована література

Базова

1. Аньєс І. Підручник із журналістики. Київ: Києво-Могилянська академія, 2013. 544 с.
2. Вайшенберг З. Новинна журналістика. Київ: Академія Української Преси, 2011. 262 с.
3. Журналістський фах: газетно-журнальне виробництво: навч. посібник. 2-ге вид., перероб. і допов. / за ред. В. В. Різуна. Київ: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2012. 352 с.
4. Карась М.А. Журналістський фах: організація творчо-виробничого процесу: навч. посібник. Київ: Видавництво Інституту журналістики, 2009. 101 с.

Допоміжна література

1. Василенко М. К. Тенденції розвитку аналітичних жанрів у сучасній журналістиці // Наукові записки Інституту журналістики. – 2006. – Т. 22. – С. 108–114. 10. Василенко М. К. Функціонування групи інформаційних жанрів пресової журналістики в сучасних соціально-економічних умовах // Наукові записки Інституту журналістики. – К., 2002. – Т. 9. – С. 162–166.
2. Голік О.В. Взаємореляція журналістських жанрів: характер та специфіка. *Дні науки*: зб. тез доповідей: В 3 т. / Гуманітарний університет „ЗІДМУ”, 11-12 жовтня 2007; Ред. кол. В.М. Огаренко та ін. Запоріжжя: ГУ „ЗІДМУ”, 2007. Т.2. С. 254-255.
3. Голік О.В. Нові жанрові утворення української преси як наслідок взаємореляційних процесів. *Наукові записки*. Серія „Філологічна”. 2007. Вип. 8. С. 122–132.

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів
Участь в обговоренні	20
Аналіз архітекtonіки періодичного видання, створення журналістських текстів	20/20
Презентація	10
Залік	30
Разом	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність: Під час виконання практичних завдань студент має дотримуватись політики академічної доброчесності. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Списування є забороненим. Результати навчання студентів оцінюються викладачем об'єктивно. Здобувачі вищої освіти самостійно виконують навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей).

Завдання і заняття: Усі завдання, передбачені програмою курсу, мають бути виконані своєчасно й оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. Через поважну причину (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни відпрацювання можуть бути збільшені за письмовим дозволом декана.

Поведінка в аудиторії: На заняття студенти приходять до аудиторії відповідно до розкладу, не запізнюючись.

Під час занять студенти:

не залишають аудиторію без дозволу викладача;

коректно поведуться між собою;

вільно висловлюють свої погляди;

не заважають викладачеві проводити заняття.

Під час контролю знань студенти:

не послуговуються зовнішніми джерелами інформації, які заборонено використовувати під час виконання роботи);

не можуть розмовляти з іншими студентами та порушувати режим тиші в аудиторії;

мають право на отримання від викладача роз'яснень про причини отримання низької/незадовільної оцінки.